

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Poniedziałek, dnia 20 marca 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
mrk., półrocznie 6 mrk., miesięcznie 1
mrk. Za odosłanie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mrk.
za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 1 mrk.,
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

Hurtowe zakupy.

Przeżywamy chwile bezwątpienia ciężkie i krytyczne, podczas których na całym społeczeństwie ciąży obowiązek stosownego i właściwego zachowania się, aby przez lekkomyślne postępowanie nie powiększać ogromu dławiącej nas nędzy. Niestety jednak nie pojmują tego zadania nasze klasy zamożniejsze, które przy łada alarmującej pogłosce wykupują znajdujące się w handlu niewielkie ilości produktów spożywczych i artykułów użytku codziennego.

Towary, które dawniej były sprzedawane na funty, kupują obecnie zamożniejsi na pudy, podczas gdy biedacy za ledwie na funty sobie pozwolić mogą.

Wystarczy uwaga sprzedawcy, że towar jeszcze bardziej zdrożeje lub że go zabraknie zupełnie, by zamożniejszy klient zakupił odrazu ilość, przewyższającą jego zapotrzebowanie w przeciągu lat całych.

Gdy przed kilku tygodniami zdrożało naprz. mydło, nabywały pojedyncze rodziny całe skrzynie tego artykułu.

Zapopatrywanie domu w produkty w wielu wypadkach przeszło z rąk gospodarzy domu w ręce małżonków, którzy we właściwy sobie sposób kupują wszystko hurtowo, nie oglądając się zbytnio na ceny. Często-kroć nabywa się nawet artykuły, których dana rodzina w zwykłym czasie nie używa zupełnie, jedynie dlatego, że artykuły te drożeją lub wyczerpują się.

Jest rzeczą widoczną, że postępowanie takie jest wodą na młyn spekulantów, że powiększa ono sztucznie zapotrzebowanie, wpływając temsamem na powiększenie wyuzdanej drożyzny. Zdaniem naszym wino i odpowiedzialność za orgje drożyznianą spada w większym stopniu na publiczność, niż na spekulantów.

Walka z drożyzną jest konieczną i możliwą; kiedy idzie jak obecnie o samoobronę społeczną ustają wszelkie względy na dobro jednostek, wszelkie względy dla wolnego handlu; dozwolona w innych warunkach spekulacja, staje się obecnie zbrodnią, której społeczeństwo powinno być świadome i którą powinno ciągle racjonalnie wszystkimi siłami zwalczać.

Pierwszym obowiązkiem publiczności, szczególnie sier zamożnych, jest nie tracenie zimnej krwi, nabywanie produktów jedynie w niewielkich ilościach, stosownie do bezpośredniego zapotrzebowania. Jeśli nawet w poszczególnych wypadkach straci się w ten sposób drobne sumy, które wskutek podrożenia trzeba będzie przepłacać, to naogół biorąc, wynikiem tej rozwagi będzie ograniczenie drożyzny.

Zresztą oszczędności na tych hurtowych zakupach są zupełnie iluzoryczne, czynione są one bowiem zwykle w chwili największej paniki po najdroższych cenach.

Najważniejsze jednak względy, które powinny nas skłonić do stopniowych, drobnych zakupów w miarę potrzeby, są względy natury etycznej. Wszak przez to nierozsądne skupywanie hurtem wszystkich artykułów działają klasy zamożniejsze na szkodę klas biedniejszych, krzywdząc je i wygładzając poprostu. Każdy konsument powinien sobie zdać jasno sprawę, że skupując więcej towarów, niż na razie spotrzebować może, występuje do walki konkurencyjnej z biedakiem, który nie może odrazu również nabyć większą partię towaru, i który musi dla tego ponieść skutki drożyzny, wywołanej do pewnego stopnia sztucznie przez zbytnią pochopność do kupna ze strony sfer posiadających.

W tej ciężkiej próbnej godzinie społeczeństwo nasze we własnym interesie powinno przejawiać pewną solidarność. Pozwolę sobie na bardzo pouczające porównanie, które niestety nie na naszą korzyść wypada. — Otóż pod względem zaopatrywania w produkty jesteśmy w tych samych warunkach co Niemcy, a jednak drożyzna tam jest daleko mniejszą niż u nas, pomimo iż nawet w czasach normalnych ceny produktów spożywczych były w Niemczech daleko wyższe, niż w naszym kraju.

Tłumaczy się to nie tylko brakiem spekulantów w Niemczech, lecz przede wszystkim kontrolą samego społeczeństwa i jego solidarnością w trudnym położeniu przejściowym.

Co się zaś tyczy plagi spekulacyjnej, to powinna ona być bezwzględnie zwalczana, powinno się ciągle przestrzegać nieprzekraczania cen maksymalnych, pozbawiając również zwrócić baczną uwagę na spekulację, która polega na wywożeniu z miasta pewnych towarów do innych miast, gdzie można osiągnąć lepsze ceny. Niedostatecznie zaopatrzone wielkie miasto nasze ma prawo zachować posiadane zapasy dla własnego użytku.

Jak nas informują z źródła zupełnie wiarogodnego, skupywali ostatnio spekulanci w mieście naszym mydło, kawę i inne artykuły celem wywozu zagranicę. Otóż praktyce takiej powinno się bezwarunkowo położyć kres.

Przedewszystkiem zaś nawołujemy do rozwagi, zimnej krwi, solidarności społecznej i trzeźwego zaopatrywania się w produkty w miarę rzeczywistej potrzeby.

E. S.

W piotrogrodskim „Głosie Polskim”, organie p. Lewestama, którego redaktorem poprzednio był p. Remigiusz Kwiatkowski, a którego kierownictwo polityczne objął teraz p. Wojciech Baranowski, pojawił się niedawno artykuł, omawiający stosunek stron wojujących do sprawy polskiej. Autorem artykułu jest p. Baranowski. Stwierdza on, że mocarstwa centralne okazują w stosunku do sprawy polskiej znaczną powściągliwość, rozwagę i przezorność. P. Baranowski mniema, że Niemcy pragną swoiście zorganizowane siły naredu polskiego tylko wyzyskać dla

przyszłych swoich celów politycznych i ekonomicznych. W Rosji w zapatrywaniach na zagadnienie polskie daje sposterzedz się widoczna ewolucja. Przedewszystkiem opinia oczynna godzi się z faktem, że sprawę polską trzeba będzie rozwiązać, na gruncie przyszłego ułożenia się stosunków międzynarodowych. W ten sposób dorzewają w świadomości rosyjskiej dwie koncepcje: uczynienia z przyszłej Polski autonomicznej części rosyjskiego imperjalizmu i ewentualnego wyodrębnienia „tak lub inaczej” ziem polskich. Gdy przed rokiem pojęcie „autonomia” i „niezależność” były niecenzuralne, teraz już nie rażą „sfer”.

Prawicowi politycy rosyjscy złożyli memoriał, dotyczący wyodrębnienia a Polski. Równocześnie siłnem echem w Piotrogradzie miała odbić się rozmowa jednego z polskich członków Rady Państwa z Goremykinem. Ten ostatni miał postawić pytanie. — Czy polacy, zgadzili by się na secundogeniturę dynastji Romanowów? Niewymieniony z nazwiska polski członek Rady Państwa dał odpowiedź wymijającą.

Parlament niemiecki

a cenzura polityczna.

Z Berlina donoszą do „Kölnische Volksztg.": Wszystkie stronnictwa parlamentu wygłaszały podczas poprzednich sesji wielkie i energiczne mowy przeciwko rozszerzającej się coraz bardziej cenzurze politycznej. Mowy te nie pozostawiały nic do życzenia. Obecnie jednak parlament podczas obrad budżetowych i uchwalania budżetu zdobyć się musi na czynny. Kanclerz Rzeszy odpowiedzialny jest za cenzurę polityczną. Wina za polityczne zakazy, zarządzone przez cenzurę, spada na niego i na urząd spraw zagranicznych. Do tych instancji parlament zwrócić się musi, chcąc przeprowadzić zniesienie cenzury politycznej i ograniczenie cenzury do spraw czysto wojskowych. Przy tej wymianie zdań okazało się, że stronnictwa, które zwykle z takim zapętem bronią swobody prasy i wszelkich innych swobód, wystąpią z tym samym zapętem w obronie prasy przed obszerną cenzurą polityczną. Rzecz jest wręcz niemożliwa, aby cenzurę rozszerzono na te lub owe kwestje, poruszające naród niemiecki, skoro publiczne omawianie tych kwestji staje się niedogodnym dla politycznych instancji. Jeśli parlament nie zdoła przeprowadzić ograniczenia cenzury na sprawy wyłącznie wojskowe, to wszelkie piękne mowy przeciwko cenzurze będą bezowocne.

Gorkij w sprawie żydowskiej.

W czasopiśmie „Jewrejskaja niediela” ogłasza Maksym Gorkij list otwarty do narodu rosyjskiego w sprawie żydowskiej:

„Rozumiem, że żydzi mają podstawy do niedowierzania rosjanom.

My, rosjanie, zapóźno zajęliśmy się kwestją równouprawnienia żydów. Jednak wytłumaczenie tego jest proste: Zapóźno zajęliśmy się załatwianiem własnych spraw. Cierpienie jest poniżające i musi się skończyć.

Naszym zadaniem jest zjednoczenie wszystkich sił w walce z ciemnością ludzką. Rosjanin jest człowiekiem rozumnym. Obecnie pojmie on, że żydzi mogą być dobrymi obywatelami Rosji. Nie taję tego, że leniwy pragnący zarobku przemysłowiec rosyjski, w zamiarze oswożenia się od niemieckiego kapitału wpada w ręce angiłka. Może zrozumieemy wreszcie, że przemysł rosyjski w rękach żydowskich pozostanie przemysłem rosyjskim, natomiast w rękach angiłków i amerykańców stanowczo będzie przemysłem angielskim lub amerykańskim. Świadomość tego faktu jest konieczną o ile chcemy się uchronić, aby przemysł rosyjski nie był zdobyczą Anglii lub Ameryki”.

W sprawie biblioteki centralnej.

Poruszona swego czasu na łamach naszego pisma („N. K. Ł. nr. 35 z dn. 5 lutego r. b.) kwestja utworzenia w Łodzi biblioteki publicznej znalazła oddźwięk w ruchliwym Tow. Krzewienia Oświaty, które rozesłało do instytucji społecznych i wybitniejszych obywateli list treści następującej:

W. P. Pomimo niepewności politycznego jutra, pomimo ciężkich warunków ekonomicznych w społeczeństwie naszym z chwilą, gdy zniknęły hamulce, tamujące bieg jego życia, rozpoczął się proces przebudowania wewnętrznego.

Bez dyskusji, bez specjalnych uchwał zgodzono się powszechnie na to, że są sprawy tak pilne i tak ważne, iż odraczać ich nie wolno, iż klasa należy pod nie podwaliny nawet wśród szczęku oręża, nawet wśród głodu i nędzy.

Po za hasłami więc politycznymi i bez względu na ich powodzenie rozwija się żywiołowo praca w celu za spokojenia najpilniejszych potrzeb społecznych, doraźnego zapełnienia braków i gojenia ran.

Widzimy ruch żywy w zakresie higieny społecznej, w szpitalnictwie, w tworzeniu związków, kooperatyw, kółek rolniczych i wielu innych przejawach samopomocy społecznej przede wszystkim zaś w dziedzinie oświaty.

Na niwie tej, nietylko zaniedbanej, lecz zdawałoby się docna wypłenionej i skazanej na zupełną jałowość, odrazu, jak kwiat szarodziej-ski, bujnie rozwinęło się szkolnictwo w wszystkich postaciach od szkółki wiejskiej do uniwersytetu polskiego.

I oświata ludowa, ten drogi wielu pokoleń młodzieży polskiej ideał, za który najlepszy jej przedstawiciele znosili więzienie i zesłanie, rozwinąć się musi teraz głębiej i szerzej.

Działalność Towarzystwa Krzewienia Oświaty, które spogląda już na dziesięciolecie pracy, dwu innych.

instytucji oświatowych, Muzeum Nauki i Sztuki, wreszcie zorganizowane przez Wydział Szkolny Kursa dla analfabetów dorosłych usiłują zaspokoić najpilniejsze w tym kierunku potrzeby.

Pozostaje jedna poważna luka — mianowicie brak większego księgozbioru naukowego. Wstyd wyznać, że Łódź, miasto półmilionowe, nie posiada dotychczas biblioteki publicznej. Bez tego źródła pomocy jest jednak zupełnie niemożliwy zarówno wyższy stopień samokształcenia, jak praca naukowa lub poważne dziennikarstwo.

W chwili przełomowej, gdy wciąż stają przed nami zagadnienia polityczne, społeczne lub gospodarcze, gdy szukać musimy przykładów w przeszłości, lub informacji w życiu społeczeństw, które nas wyprzedziły, brak ten odczuwa się boleśnie.

Tem powodowane, Towarzystwo Krzewienia Oświaty, które posiada już 5 bibliotek popularnych z wzorowym doбором książek, przystąpiło obecnie do stworzenia księżnicy większej, zasobnej, zaopatrzonej przedewszystkiem w dzieła źródłowe.

Od Biblioteki Publicznej w Warszawie uzyskano 4,000 tomów dzieł naukowych, przeważnie historycznych i prawnych. Podobne starania podjęto i gdzieindziej.

Początek więc zrobiony. Podjąć całkowicie zadaniu tak ciężkiemu Zarząd T. K. O. potrafi jednak tylko wtedy, jeśli znajdzie poparcie zarówno ze strony instytucji, jak i jednostek, pojmujących doniosłość sprawy.

Narada w tej kwestji odbędzie się w czwartek dnia 23 marca o godz. 8 i pół wieczorem w lokalu Muzeum Nauki i Sztuki (Piotrkowska 91).

O łaskawe przybycie prosi Zarząd Tow. Krzewienia Oświaty, Przewodniczący
D-r. Mieczysław Kaufman,
Sekretarz
D-r. Antoni Tomaszewski.

Kronika

(a) 75.000 obiadów dziennie. Podług obliczeń Komitetu Taniach Kuchni wszystkie tanie kuchnie, znajdujące się pod egidą tegoż Komitetu, wydają codziennie przeciętnie 75 tysięcy obiadów.

Oprócz tego kilkanaście tysięcy obiadów dziennie wydają tanie kuchnie, nie korzystające z opieki Komitetu, np. kuchnie fabryczne, tania kuchnia dla robotników przy Stow. Techników, kuchnie dla inteligencji i t. p.

(r) Z żyd. Urzędu cywilnego przy Magistracie.

Na posiedzeniu sobotnim pod przewodnictwem p. Stanisława Jarońskiego zatwierdzono następujące sprawy: W związku z decyzją Szefa Zarządu Cywilnego w Warszawie o zwolnieniu aktów stanu cywilnego od opłat stemplowych, uchwalono prosić odnośnie Delegację o prędkie wydanie patentom świadectw ubóstwa; zwrócić się powtórnie do rabina o nadsyłanie urzędowi co tydzień wykazów, zgłoszonych u niego ślubów i urodzeń dla skontrolowania; przyjęto do wiadomości, że od 1 stycznia do 17 marca r. b. wniesiono do ksiąg stanu cywilnego 584 urodzeń, 950 zejść i 83 śluby.

(a) Detaliczna sprzedaż węgla wskutek otrzymania nowych transportów węgla została wznowiona.

Węgiel na placach sprzedaży przy ul. Podrzecznej 21 i Średniej 40 sprzedawany jest w ilości tylko 1 ćwiartki na osobę w cenie 1 marki.

(a) Fałszowanie nabiata.

Wiele przakupek, handlujących nabiatem, dopuszcza się fałszowania sprzedawanych artykułów mlecznych, a mianowicie: do mleka dolewana jest obficie woda, do smietany mąka lub inne substancje, zaś masło podlega całemu szeregowi skomplikowanych manipulacji, podważających jego obfitość.

(a) Nowy oddział pocztowy. W lokalu II oddziału Straży ogniowej ochotniczej przy ul. Prze-

jazd otwarty będzie w tych dniach czwarty oddział pocztowy.

(a) Tania kuchnia żydowska dla stanu średniego przy ul. Dzielnej pod Nr 30 zostaje rozszerzona i wydawać będzie do 800 obiadów dziennie.

(a) Ze straży ogniowej. Przy oddziałach miejscowej straży ogniowej ochotniczej obecnie utworzone zostały stałe dyżury oddziałowych, czynne o każde, porze dnia i nocy.

(a) Sprzedaż nafty handlarzom. Delegacja Zaprowadzania miasta sprzedała pewną ilość nafty handlarzom detalicznie.

Nafta wydawana jest z placu Zieglera, przy ul. Przejazd.

Każdy handlarz, który otrzymał naftę obowiązany jest labyc i wywiezić w sklepie na miejscu widocznym plakat z napisem o sprzedaży nafty.

(r) W parku ks. Poniatowskiego przystąpiono do prac plantacyjnych. Prace prowadzone są pod kierunkiem nowego głównego ogrodnika miejscowego, p. Ciszewicza. W parku ustawiono 300 ławek. Na 1-go maja ma on być oddany do użytku publicznego.

(a) O słomę dla biednych. Liga zwalczania chorób zakaźnych podjęła starania o zaopatrzenie biednej ludności w słomę do napychania sienników, ponieważ obecnie „sienniki“ ludności ubogiej można raczej nazwać chorobotwórczymi barłogami, które należy bez wyjątku zniszczyć. Wysoka cena słomy nie dozwala obecnie biednym o własnych siłach zamienić zużyte sienniki nowymi.

(a) Zmiana lokalu. Uczestek 26 komitetu rozdziału obłob i maki przeniesiony został z ul. Andrzeja 89 na ulicę Zakątną pod Nr 68.

Kara policyjna. Właściciela teatru Casina Hermana Glicensteinę skazano na 50 rb. grzywny lub na 10 dni aresztu ponieważ przy ustalaniu cen na bilety nie zaskośwał się do rozporządzenia dotyczącego przymusowego kursu rubla.

Wypadki i kradzieże:

(a) Pożar. Wczoraj o godz. 11-ej rano wybuchł pożar w domu pod Nr 25 przy ulicy Zawadzkiej. Ogień powstał na strychu przy komini. Zawezwana straż ogniowa ochotnicza pożar ugasiła.

Ze związków i stowarzyszeń.

(a) Ze Stow. techników denty-stycznych.

Onegdaj wiecz. przy ul. Spacerowej 21 odbyło się organizacyjne zebranie nowoutworzonego w naszym mieście Stowarzyszenia wzajemnej pomocy techników denty-stycznych. Obrady zagał i przewodniczył p. K. Szulman.

Na zebraniu przyjęto ustawę i zapisano członków, oraz uchwalono utworzyć przy Stow. następujące instytucje, zmierzające ku podniesieniu materialnego bytu i rozwoju umysłowego członków, a mianowicie: biuro wyszukiwania i pośrednictwa pracy, kasę wzajemnej pomocy pozyczkowo-oszczędnościową, sąd koleżeński polubowny, kasę wzajemnego ubezpieczenia na wypadek choroby, kooperatywę spożywczą, hurtownie współdzielczą sprzedawczą materiałów i środków pomocniczych zawodu denty-stycznego, kasę asekuracyjną na wypadek śmierci, klub własny dla zebrania towarzyskich, bibliotekę i wypożyczalnię książek, czytelnictwo pism, kursa zawodowo naukowe, herbariarium i własną tanią kuchnię. Do zarządu wybrane zostały następujące osoby: prezes p. M. Szulman, członkowie zarządu panna Wołkowiecówna, dr. M. Saleman, M. Ciesielski, M. Mechrowski, Karabanow, Kokotek, Ruhe i Helman, zastępcy członków zarządu Lamczewski i Michelburski, członkowie komisji rewizyjnej Lissak, Kaniewski i Okólnik.

(r) Z Klubu Rzemieślniczego. We wtorek dn. 21 m. b. i we środę dn. 22 m. b. o godz. 7-ej punktualnie odbędzie się w lokalu Klubu Rzemieślniczego zwyczajne ogólne zebranie członków.

Porządek dzienny ogólnego zebrania.

1) Zagajenie posiedzenia. 2) Ogólne sprawozdanie z działalności Zarządu za rok ubiegły — referuje sekretarz Zarządu inż. S. Russak. 3)

Sprawozdanie kasowe Komisji Spożywczej i Chlebowej — referuje wiceprezes Zarządu dr. J. Lewin. 4) Wniosek Zarządu dotyczący inkasa. 5) Organizacja Rady fachowej. 6) Budżet na rok przyszły. 7) Wybory.

Z Warszawy.

:: Wydział Szkolny. Komisja, powołana przez Zarząd Miasta do opracowania projektu Wydziału Szkolnego zakończyła już swe czynności. Zaprojektowano utworzenie przy Zarządzie Miasta specjalnej Rady Szkolnej, w której byłyby reprezentowane zarówno gminy wyznaniowe ewangelickie i żydowskie jak i polskie Stowarzyszenie Nauczycielskie.

:: Otwarcie sądu apelacyjnego. Onegdaj w pałacu Pacy odbyło się otwarcie Wydziału Apelacyjnego przy Sądzie Okręgowym dla Sądów Gminnych i Pokoju Okręgu I miasta stołecznego Warszawy, stanowiącego najwyższą i ostateczną instancję w organizacji Sądów Okupacyjnych, reprezentowanych przez prawników polskich i wymierzających sprawiedliwość w tymże języku.

Wczorajsze pierwsze posiedzenie odbyło się w sali dawniejszego II Wydziału Karnego. Punktualnie o godz. 10-ej na sali zjawił się komplet wyrokujący, złożony z Sędziego przewodniczącego, Ludwika Marczewskiego, i Sędziów-Asesorów, Macława Popłowskiego i Antoniego Neymana.

Prezes Marczewski zabrał głos w słowach następujących: „Ogłaszam, jako otwarty, Polski Wydział Apelacyjny przy Sądzie Okręgowym Warszawskim. Zadaniem tego wydziału jest sądzić w drugiej i ostatecznej instancji spraw apelacyjnych od wyroków Sądu Pokoju (Gminnych Okręgu) miasta stołecznego Warszawy. Wobec powiększenia kompetencji sądu w ostatecznej instancji nakłada na Sąd Apelacyjny wielką odpowiedzialność. Z drugiej strony z powodu obowiązku stosowania praw dawnych i nowych, Sąd zdaje sobie sprawę z wielkich trudności, jakie go czekają, lecz jest głęboko przekonany, że, gdy prawnicy polscy swoją wiedzą i doświadczeniem pomogą Sądowi w wypełnieniu najszczytniejszego zadania wymiaru sprawiedliwości, wszystkie trudności zostaną usunięte“.

:: Nafta dla Warszawy. Władze austriacko-węgierskie udzieliły Sekcji Żywnościowej miasta Warszawy pozwolenia na wywóz z granic Austro-Węgier sto wagonów nafty.

Z bliska i z daleka.

SS Kraków (B. W. D.) „Nowa reforma“ donosi:

Odezwa Sienkiewicza w sprawie pomocy dla Polski odbiła się szerokim echem w Bułgarii. Na głos p. A. Drałowa odezwało się całe uświadomione społeczeństwo bułgarskie. Przypomniał on swoim współrodakom, że „polacy są pierwszymi pionierami orężnego wyzwolenia się Bułgarii“. Wezwanie to wydrukowały wszystkie dzienniki bułgarskie i wnet zorganizowano komitet „Za Polskę“. Gdy zjawiła się odezwa Sienkiewicza, rozlepiła na rogach ulic, oszczędne społeczeństwo bułgarskie zebrało 8000 koron, które wysłano do Vevey.

SS Teatr Polski w Moskwie. Zorganizowane przedstawienia teatru Polskiego w Moskwie, przez dyr. A. Szyfmana miały się już rozpocząć i będą dawane do 30 kwietnia.

Miejscowa kolonja polska subwencjonuje tę imprezę, dzięki czemu udało się dyr. Szyfmanowi utworzyć wcale dobry zespół artystów, do którego należą pp. Mirska, Pawlińska, Blsnerówna, Starska, Kopeczewska, Brydziński, Osterwa, Jaracz, M. Tarasiewicz, Fortner, Leucowski, Zieliński, Szymański i inni. Zamierzony repertuar składać się ma przeważnie z oryginalnych sztuk: „Zemsta za mur graniczny“, „Lilla Weneda“, „Firek w załotach“, „Bolesław Smiały“, „Fantazy“ i „Akropolis“.

SS Wprowadzenie kart na produkty spożywcze. Gombin we Wschodnich Prusach jest pierwszym miastem, które wprowadziło kartę na większość produktów spożywczych, a to w celu równego podziału zapasów miejskich. Karty składają się z 40 odcinków. Magistrat nie przyjmuje na siebie

obowiązku dostarczania produktów, wzmiankowanych na kartkach. Właściciel karty ma tylko możliwość do otrzymania produktów.

Teatr i Sztuka.

Teatr Polski (Cegielniana 69).

Wobec olbrzymiego sukcesu, jaki odniosła pod każdym względem wystawiona z dużym nakładem pracy i kosztów sztuka L. Rydla „Zygmunt August“ („Złote wiezy“), dyrektora daje tę sztukę w nadchodzącą sobotę i niedzielę o 7 i pół wiecz. W sobotę o 3-ej po południu grana będzie poraz drugi wybór na komedja St. Bogusławskiego. „Opieka wojskowa“, w niedzielę zaś o 3-ej po południu powtórzoną będzie od dłuższego czasu niegrana „Car Paweł I“ dramat historyczny D. Mereżkowskiego.

Ceny na widowiska popołudniowe popołudniowe. W próbach sensacyjna sztuka Elizy Bośniackiej „Faworyt Carowej Katarzyny II“.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Wyczytawszy w numerze z dnia 18 marca r. b. „N. Kurjera Łódzkiego“, że w kabarecie w lokalu majstrów tkackich występuje niejaki p. Enderówna, oświadczam dla uniknięcia nieporozumienia, że tą osobą nie jestem ani ja ani nikt z mojej rodziny.

Upraszam Szanownego Pana Redaktora o łaskawe zamieszczenie tego wyjaśnienia w poczytnym Swem piśmie.

Z poważaniem

Wiesława Enderówna

Łódź, d. 19 marca 1916 r.

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielką Kwatera Główna, 19 marca.

Wschodnia widownia wojny.

Oczekiwane ataki rosyjskie rozpoczęły się z wielką gwałtownością na froncie jezioro Dryświaty—Po-stawy i po obydwu stronach jeziora Narocz. Na wszystkich punktach nieprzyjacieli odparty gładko wśród niezwykle wielkich strat. Przed stanowiskami naszymi po obydwu stronach jeziora Narocz nalozono 9270 poległych rosyjan. Straty nasze są bardzo nieznaczne.

Na południu od jeziora Wieżulew doszło tylko do większego zaostrowania walk artylerji.

Zachodnia widownia wojny.

Na północnym-wschodzie od Vermelles (na południu od kanału La Basse), po skutecznym przygotowaniu przez ogień artylerji, oraz po pięciu skutecznych wysadzeniach min, ponownie odebraliśmy anglikom ich niewielką zdobycz, osiągniętą w walce na miny 2 marca. Z pośród zasypanej po większej części zalogi, wzięliśmy do niewoli 30 ludzi pozostałych przy życiu. Kontratak nie udało się.

Miasto Lens, znowu znajdowało się wśród ciężkiego ognia angielskiego.

Podczas, gdy wczorajszy dzień przeminął bez ważniejszych wydarzeń na lewym brzegu Mozy, dzień rano stłumione zostały w zarodku usiłowania francuzów skierowane w celu wykonania ataku na Mort Homme i na wschód stąd.

Na prawym brzegu działalność artylerji od czasu do czasu wzmagala się do bardzo potężnej sily. Jednocześnie na wielu punktach na południu od fortu Douaumont i na zachodzie od wsi Vaux wywiązały się o urządzenia obronne walki na blizki dystans, które nie zostały jeszcze ukończone.

Oddziały niemieckie przepędziły wczoraj francuzów ponownie z oddanego im 4 dnia 4 marca stanowiska pod leśną czówką Thiaville (na pół-

nocnym-wschodzie od Badonviller). Po zniszczeniu przykryć nieprzyjacielskich, ludzie nasi powrócili z powrotem do swych rowów, zabierając 41 jeńców.

Działalność zaczepna i obserwacyjna lotników, była bardzo żywą po obydwu stronach. Latawce nasze zaatakowały urządzenia kolejowe na liniach Clermont—Verdun i Epinal—Lure—Vesoul, jak również na południu od Dijon.

Skutkiem rzuconych przez nieprzyjaciela bomb na Metz, ranione zostały 3 osoby cywilne.

Z pośród eskadry francuskiej, która zaatakowała Milhuze i Habsheim, w walce powietrznej zestrzelono w okolicy Milhuzy cztery latawce. Lotnicy zabili.

Ofiarami ataku na Milhuze z pośród ludności padło 7 osób zabitych i 3 rannych. W Halbsheim zabity został jeden żołnierz.

Balkańska widowia wojny.

W ogólności sytuacja niezmienną.

Jeden z naszych statków powietrznych zaatakował w nocy na 18 marca flotę koalicji pod Kara Burun, na południu od Salonik.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEDEN, (Urzędowo) 19 marca.

Rosyjska widowia wojny.

Nad Dniestrem i na froncie be-sarabskim działalność artylerji nieprzyjacielskiej była bardziej ożywiona. Szaniec mostowy około Uścieczka był w nocy pod silnym ogniem minowym. Dzisiaj rano wysadził nieprzyjaciel w powietrze, po niejakiem przygotowaniu artyleryjskiem minę, poczem nastąpił atak za pomocą granatów ręcznych. Wskutek wysadzenia w powietrze musiał być środek linii obronnej w szanicy nieco cofnięty. Wszystkie inne ataki zostały odparte, przyczem kilku rosjan zostało wziętych do niewoli.

Włoska widowia wojny.

Względny spokój nad dolnym biegiem Isonzo trwa. Latawce obrzuciły ponownie bombami baterje włoskie nad ujściem Sodobby.

Miasto Gorycję ostrzeliwał nieprzyjaciel ponownie z dział ciężkiego kalibru. Koło oszańcowania mostowych Tolmeinu wojska nasze kontynuowały skutecznie ataki, posunęły się naprzód przez drogę Selo — Cignji i na zachód od St. Marie, oraz odparły kilka kontrataków na zdobyte stanowiska. Także na południowym stoku Mre Vrh został nieprzyjaciel odrzucony z oszańcowania i uciekł do Grabji. W walkach tych wzięto do niewoli dalszych 288 Włochów.

Działalność artylerji na froncie Karyntji wzmożła się w odcinku Bellah i rozciągnęła się także na grzbiety Karyntyjski.

Front Dolomitów, a zwłaszcza teren Col di Lana, nasze stanowisko koło Mater w dolinie Sukana i poszczególne punkta frontu zachodniotyrolskiego znajdowały się również pod żywym ogniem nieprzyjacielskim.

Południowo-wschodnia widowia wojny.

Spokój.

Zastępca szefa sztabu generalnego

H o e f e r,

marszałek polny porucznik.

Wydarzenia na morzu.

WIEDEN. Urzędowo donoszą 19-go marca:

Dnia 18 marca przed południem niedaleko Sebenico nieprzyjacielka łódź podwodna przy dobrych warunkach obserwacyjnych i jasnym świetle słonecznym zaatakowała nasz okręt szpitalny „Elektra“, bez żadnego ostrzeżenia. „Elektra“ została raz trafiona i ciężko uszkodzona. 1 marynarz zatonął, 2 pielęgniarki Czerwonego Krzyża zostały ciężko ranne. Większego naruszenia prawa międzynarodowego na morzu nie można sobie wyobrazić.

Tego samego przedpołudnia jedna z naszych łodzi podwodnych torpedowała francuski kontrtorpedowiec typu „Fourche“ kontrtorpedowiec zatonął w ciągu jednej minuty.

Szef admirałskiego sztabu marynarki.

Komunikat rosyjski.

PIOTROGROD, 18 marca.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 17-go marca:

Front zachodni: Artylerja nasza ostrzeliwała skutecznie wroga w okolicy na południowo-wschodzie od Uexküll i pod Tomsdorffem (9 kilometrów na południowy-wschód od Uexküll).

W okolicy Dyneburga artylerja nasza rozbiła kolumnę nieprzyjacielską, maszerującą na południowy-zachód od Garbunówki.

Zajęcie Mamachatumu.

PIOTROGROD, 18.3. Urzędowo donoszą pod datą 17 marca: W odległości 90 wiorst na zachód od Erzerumu obsadziliśmy miasto Mamachatum. Podczas walki zdobyliśmy 5 armat, karabiny maszynowe i tren, oraz wzięliśmy do niewoli 44 oficerów i 770 askarów.

Wojna podwodna

w parlamencie niemieckim.

BERLIN, 18.3. Biuro Wolffa donosi: W kwestji wojny podmorskiej ogłoszono w parlamencie Rzeszy wnioski następujące:

Wniosek deputowanych narodowo-liberalnych: Parlament Rzeszy zechce uchwalić, wobec tego, że Anglja nietylko toczy wojnę przeciw zbrojnej sile państwa niemieckiego, lecz równocześnie, gwałcąc brutalnie prawo międzynarodowe i naruszając prawa państw neutralnych, podejmuje bezwzględne środki celem zatamowania dowozu do Niemiec środków żywnościowych i materiałów surowych, oraz celem zgnębienia narodu niemieckiego głodem; dalej — wobec tego, że Niemcy ze swej strony, przy pomocy nieograniczonej i bezwzględnej łodzi podwodnych mogą tak dalece przyprawić Anglję o brak statków, że konieczny dowóz dla narodu angielskiego środków żywnościowych i materiałów surowych będzie nadzwyczaj utrudniony, a może nawet wręcz uniemożliwiony, co może spowodować szybszy, a dla Niemiec zwycięski koniec wojny; — parlament zwraca się z prośbą do kanclerza Rzeszy, aby nie wchodził w żadne układy z innymi państwami, któreby skłonne były powstrzymać nas od nieograniczonego posilkowania się łodziami podwodnymi, lecz dążyć do tego, ażeby niemieckie łodzie podwodne w obrębie wojennym czyniły użytek, wynikający z właściwości technicznych tej broni względem wszelkich okrętów i statków z wyjątkiem jedynie tych, które służą wyłącznie do przewożenia pasażerów.

Innej treści, lecz tej samej myśli przewodniej wniosek zgłosiło stronnictwo zachowawcze.

Centrum zgłosiło wniosek następujący: Parlament zechce uchwalić następujące oświadczenie dla doręczenia go kanclerzowi Rzeszy: Ponieważ działalność łodzi podwodnych okazała się bardzo skuteczną w wojnie przeciw Anglji, parlament wyraża nadzieję, że gdy kwestja posil-

kowania się łodziami podwodnymi prawem międzynarodowym nie została jeszcze uregulowana, w układach z państwami zewnętrznymi zawarowana zostanie wolność użytkowania tej broni.

Pod wnioskiem narodowych liberałów brak dziesięciu podpisów członków frakcji, pomiędzy innymi podpisu dra Paasche, Schiffera, dra Juncka i księcia Schönau-Carolath. Konserwatyści uchwalili wniosek identyczny ze stronnictwem rządowym. Podpisali go wszyscy członkowie obu stronnictw, nie wyłączając stronników konserwatyści Gebhardta; wniosek centrum został podpisany przez 91 członków frakcji.

Wojna podwodna.

BERLIN, 19.3. Według źródłowych informacji Biura Wolffa, w czasie od 1 do 18 marca, zatopionych zostało 19 okrętów nieprzyjacielskich o pojemności 40,000 ton.

Z Dumy.

SZTOKHOLM, 19.3. Podczas obrad nad etatem ministerjum spraw wewnętrznych, poseł Sawienko scharakteryzował nastrój w ministerjum rosyjskiem jako zdecydowanie antywojenny. Rząd uważa wojnę za ostatecznie przegrana, a przywódcy jej nie przejmują się tem zbyt. W gabinecie niema chyba ani jednego ministra, który czułby się zainteresowanym w zwycięskim wyniku wojny. Ogólnem hasłem jest teraz, iż lepiej dać się pokonać Niemcom, niż wewnętrznym wrogom. Zakusy odźwielnego zawarcia pokoju przyjmują coraz uchwytniejsze kształty. W maju 1915 roku Maklakow i Szczegotowitow wypracowali projekty pokoju. Od czasu do czasu wśród sfer wpływowych krążyło wezwanie do zawarcia pokoju, obecnie niezadowolenie z wojny wzmocniło się znacznie nawet w kołach prawicowych. Baron Taube niedawno jeszcze złożył obszerny memoriał w sprawie zawarcia pokoju z Niemcami.

Zmiana ministrów.

SZTOKHOLM. W związku z areztowaniem prowokatora Rzewskiego mają zająć zmiany w gabinecie ministrów rosyjskich. Rzewski był tajnym sekretarzem Chwostowaj W kołach Dumy mówią o kandydaturze na ministrów Muratowa, Szirnińskiego-Szachmatowa i Zamysłowskiego.

Chwostow ustępuje?

KOPENHAGA, 18.3. Według doniesienia „Riechi“ ma niebawem nastąpić nowa zmiana w łonie gabinetu rosyjskiego. Po ustąpieniu pomocnika ministra spraw wewnętrznych Biełickiego, który popadł w nielaskę i przeniesiony został na gubernatora do Irkucka, przychodzi obecnie kolej na samego ministra Chwostowa. W kuluarach dumy Chwostow opowiadał o tem niektórym posłom. W najbliższych dniach rozstrzygnie się sprawa czy pozostanie on na swem stanowisku.

Nowa pożyczka rosyjska.

PIOTROGROD, 18.3. — (Przez Sztokholm). Piotrogrodzka Agencja Telegr. donosi: Na mocy ukazu cesarskiego zarządzono wypuszczenie nowej pożyczki wojennej w sumie 2 miliardów. Stopa procentowa 5 i pół proc. Umorzenie ma nastąpić w ciągu 10 lat.

Ribot o położeniu.

RARYZ, 18.3. W izbie deputowanych minister finansów, Ribot, złożył w piątek sprawozdanie z położenia finansowego Francji. Oświadczył, że pomimo nadzwyczaj wielkich strat, położenie wcale nie jest niepokojące. Następnie złożył wyjaśnienia co do nowych podatków i zalecał powściągliwość przy rozważaniu ich, aby nie wywołać w kraju ruchu nieprzyjaznego. Pod koniec mowy swojej powiedział: znajdujemy się w chwili decydującej. Cały świat spogląda na Verdun, a zaciekleść nieprzyjacielskich ataków na tę warownię dowodzi, z jaką niecierpliwością nieprzyjaciel chce osiągnąć powodzenie, chociażby tylko przejściowe. Historia zaliczy obronę Verdun do największych wydarzeń w naszym kraju. *Wolno już dziś bez przedwczesnego optymizmu powiedzieć, że widzimy już koniec tej wojny.* Izba uchwała tymczasowe

kredyty na 2 gi kwartał 1916 r. 478 głosami przeciwko jednemu.

Pod Salonikami.

WIEDEN, 18.3. „Neues Wiener Journal“ donosi z Salonik: Stosownie do narad odbytych w Calais generał Sarrail otrzymał rozkaz ścigania wojsk znajdujących się w okolicy Salonik i odesłania z powrotem do Francji tych załóg, które nie są nieodzownie potrzebne. Wobec braku odpowiedniej ilości okrętów transportowych przewóz wojsk potrwa zapewne dość długo. Tymczasem kilka tysięcy francuzów znajdują się już w drodze powrotnej do kraju. Generał Sarrail wezwany został również do Francji. Pozostanie on jednak tak długo w Salonikach, dopóki prace fortyfikacyjne będą wymagały jego obecności.

Ustąpienie Grey'a?

BERLIN, 18.3. „Corriere della Sera“ donosi z Londynu, iż krąży tam pogłoski, jakoby w miejsce Grey'a który zamierza ustąpić ze względu na stan zdrowia, stanowisko ministra spraw zagranicznych miał objąć obecny wicekról Indji.

Zadania Francji.

LUGANO, 19.3. Ateński korespondent „Corriere della Sera“ donosi Grecko-francuskie rokowania w sprawie pożyczki 150 milionów franków zostały zerwane z powodu żądania Francji, aby Grecja sprowadziła dla swej armji francuskich instruktorów. Z tego powodu rząd będzie zmuszony zażądać od parlamentu nałożenia nowych podatków, a w razie odmowy ze strony Izby, na miejsce ministerjum Skuludis'a obejmie rządzą Zaimis. Jest to, podług „Corriere della Sera“ torowanie drogi dla Venizosa.

Odroczenie konferencji międzyparlamentarnej.

PARYZ, 19.3. Biuro Wolffa donosi: Na żądanie prezesów włoskiej i rosyjskiej międzyparlamentarnej komisji handlowych, oraz za zgodą prezydenta Poincarego, międzynarodowa parlamentarna konferencja handlowa odłożono na 24-go—27-go kwietnia.

Manifestacja polska.

WIEDEN. Na koniec marca r. b. spodziewają się tutaj wielkiej manifestacji polskiej. Odbędzie się uroczyste zebranie z udziałem wszystkich członków Koła Polskiego i przedstawicieli biskupstwa polskiego, by zmanifestować jedność narodu i wszystkich jego partji. Zebranie to będzie uroczystym zakończeniem wielomiesięcznych dążeń i usiłowań zjednoczenia wszystkich partji polskich w N. K. N. i Kole Polskiem.

W Belgji.

BRUKSELA, 18.3. Biuro Wolffa donosi:

Na zasadzie rozporządzenia cenzury przy generał-gubernatorstwie belgijskiem, które przewiduje karę za rozpowszechnianie druków bez zezwolenia cenzury, oraz na mocy podobnego rozporządzenia ze stycznia r. 1915 wdrożono dochodzenie sądowe przeciw właścicielowi drukarni, który wydał list pasterski kardynała Merciera. Właściciela drukarni i 4 pracowników aresztowano.

Rozwiązanie parlamentu hiszpańskiego.

MADRYT. Dekret o rozwiązaniu parlamentu wyznaczył wybory na dzień 9 kwietnia.

Neutralność Hiszpanji.

GENEWA, 18.3. Rząd hiszpański z okazji konfliktu między Portugalją, a mocarstwami centralnymi, ogłosił swą neutralność. Austro-węgierski poseł w Lizbonie powierzył hiszpańskiemu posłowi opiekę nad poddanyymi monarchji Austro-Węgierskiej.

Katastrofa okrętowa.

LONDYN, 19.3. Według Biura Wolffa, Lloyd miał otrzymać wiadomość, iż w drodze do Jawy, na morzu Północnem, został storpedowany parowiec holenderski „Palembang“ (6,674 ton). Załogę uratowano.

Uniwersytet warszawski w Kłostwie.

PIOTROGROD, 19.3. Przez Sztokholm). „Russkoje Słowo“ donosi, że na podstawie opinji delegowanego

specjalnie do Rostowa nad Donem wice-dyrektora departamentu ministerjum oświaty, Palenka, ewakuowany do tego miasta uniwersytet warszawski pozostanie już na stałe w Rostowie.

Ruskij znnowu chory. SZTOKHOLM. Generał Ruskij, który miał już wrócić udać się na front i objąć dowództwo armii znnowu ciężko zachorował na zapalenie płuc.

Rozporządzenie policyjne dotyczące

utrzymywania teatrów świetlnych.

Na mocy rozporządzenia z d. 22. marca 1915 roku o policyjnej władzy powiatowych urzędów policyjnych w połączeniu z rozporządzeniem organizacyjnym z dnia 8 września 1915 r. wydaję niniejszem dla miasta Łodzi i powiatów Łódzkiego i Brzezińskiego, jak również dla części, podlegającej niemieckiemu zarządowi powiatu Łaskiego, następujące rozporządzenie policyjne:

§ 1. W teatrach świetlnych (kinematografach) mogą być przedstawiane li tylko takie filmy, które zostały przez wydział cenzury filmów przy Prezydjum Policji zbadane i zezwolone. Za badanie pobierana będzie opłata stosownie do załączonej taryfy opłat.

§ 2. Nakłady i ci, którzy wypożyczają filmy kinematograficzne winni wszelkie znajdujące się u nich filmy, jak z Niemiec lub Austro-Węgier, tak i z Warszawy lub z innej miejscowości sprowadzone, przed oddaniem takowych do teatrów świetlnych przedstawić w wydziale cenzury filmów przy Cesarsko-Niemieckim Prezydjum Policji dla zbadania i zezwolenia. Wydział cenzury filmów na zasadzie badania wystawia na każdy zezwolony film kartę cenzuralną.

§ 3. O ile na takie filmy już wydane zostały karty cenzuralne niemieckich lub austro-węgierskich władz, a szczególnie Cesarsko-Niemieckiego Prezydjum Policji w Warszawie, takowe wraz z filmami winny być przedstawione tutejszemu wydziałowi cenzury filmów dla sprawdzenia.

Dana karta zostanie tylko potwierdzoną, jednakże zastrzeżę się badanie całego filmu wystawienie nowej karty cenzuralnej.

§ 4. Filmy lub części takowych, które przez wydział cenzury zostaną zakwestjonowane, muszą być oddane do Prezydjum Policji i będą tam przechowane.

§ 5. Właściciele lub kierownicy teatrów świetlnych winni najpóźniej 2 dni przed rozpoczęciem przedstawień złożyć w wydziale cenzury filmów program w dwóch egzemplarzach, lub też załączyć kartę cenzuralną wystawioną w innym miejscu.

Filmy pomieszczone w programie muszą być na zaplanie upoważnionego od Prezydjum Policji urzędnika przed wystawieniem takowych demonstrowane.

Równy przepis obowiązuje przy zmianie programu.

§ 6. Jeżeli przedstawienia dozwolone zostały dla dorosłych, to dzieci i małoletni do 15 lat nie mają wstępu. Takie przedstawienia muszą być przez ogłoszenie przy wejściu do teatru wyraźnie zaznaczone.

§ 7. Jeżeli pomiędzy mającymi być przedstawionymi i dopuszczonymi obrazami znajduje się jeden film, tylko dla dorosłych przeznaczony, to na czas przedstawienia takowego dzieci niżej 15 lat z teatru winny być usunięte.

§ 8. Dzieciom niżej 6 u lat wstęp do teatrów świetlnych wogóle jest zabroniony. Następnie małoletnim niżej 15 lat po godzinie 8 ej wieczorem wstęp do teatru jest zakazany.

Na Wielki tydzień winien być przewidziany specjalny program.

§ 9. Właściciele zakładu i kierownicy obowiązani są urzędnikom policyjnym, którym nadzór powierzonym został, udzielać wolny wstęp do teatru na każde przedstawienie i wskazać im miejsca według ich wyboru.

§ 10. Nadzór nad teatrami świetlnymi w Pabjanicach, Tomaszowie i Zgierzu przekazuje się burmistrzom, a w miastach powiatowych Łasku i Brzezinach urzędowi powiatowym.

§ 11. Wykroczenia przeciwko niniejszemu rozporządzeniu będą grzywną do 100 rubli—1500 marek lub więzieniem do 3-ech miesięcy karane. Również może nastąpić zarządzenie zamknięcia zakładu.

§ 12. Niniejsze rozporządzenie wchodzi bezwzględnie w życie.

Cena opłat do § 1 rozporządzenia policyjnego z dnia 15-go marca 1915 dotyczącego przedstawień w teatrach świetlnych.

§ 1. Za policyjne dozwolenie filmów własnego nakładu lub za takie, na które nie może być dostawiona karta cenzuralna niemieckich lub austro-węgierskich władz, musi być uiszczona opłata w wysokości 5 u marek przy filmach do 100 metrów długości. Przy filmach ponad 100 metrów opłata wynosi 5 marek za pierwsze 100 metrów i 2,50 mar. za każde następne rozpoczęte 50 metrów.

§ 2. Za wystawienie karty cenzuralnej należy się: 1,50 marek za każdy oryginał i 0,50 m. za każdą kopję.

§ 3. Filmy, zawierające różne obrazy, jednakże znane pod jednym mianem, jak na przykład „tydzień wojenny“, „widoki z podróży i t. p. uweźnane są jako jeden film.

§ 4. Sprawdzanie filmów, na które przedstawiona została karta cenzuralna, uskutecznią się bezpłatnie o ile właściciel filmu przedstawi bezpłatnie do rozporządzenia należyte do przyjęcia przyrzędy; opłata za potwierdzenie już istniejącej karty cenzuralnej wynosi 0,50 marek. Jeżeli właściciel filmu nie może przedstawić bezpłatnie do rozporządzenia potrzebnych do przyjęcia przyrzędów w celu badania lub sprawdzenia, natenczas badanie i sprawdzanie uskutecznią się w sali demonstracji przy Prezydjum Policji. Powstałe z tego koszty winny być zwrócone przy udzieleniu karty cenzuralnej.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Polleji w zast. Harbig.

Rozporządzenie policyjne.

Odmieniając swoje rozporządzenie policyjne dotyczące cen maksymalnych z dnia 1-go lutego 1916, ustanawiam oznaczoną pod § 1 cyfra IV tegoż rozporządzenia cenę na masło jak następuje:

§ 1. Masło osekowe (kuchenne) za funt polski 2,10 m.—1,40 r.
Masło deserowe (śmietankowe) za funt polski 3,00 m.—2,00.

§ 2, 3 i 5 rozporządzenia z dnia 1-go lutego 1916 zatrzymują stosowne zastosowanie.

§ 3. Niniejsze rozporządzenie otrzymuje natychmiast moc.

Łódź, dnia 19 marca 1916 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Polleji v. Oppen.

Obwieszczenie.

Powołując się na moje rozporządzenie z dnia 12 stycznia r. b. niniejszym obwieszczam, że podatek patentowy ściągany będzie od poniedziałku, dnia 20 marca do soboty dnia 25 marca r. b. od osób uległych podatkowi zamieszkałych przy ulicy Długiej.

Łódź, dnia 17-go marca 1916 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Polleji podp. v. Oppen.

Ogłoszenie.
Naznaczone na dnia 21-go b. m. posiedzenie Rady Miejskiej zostaje odłożone do czwartku, dnia 23-go b. m. godz. 5-ej po południu.
Łódź, dn. 18 marca 1916 r.
Przewodniczący Rady Miejskiej
Triebe.

Obwieszczenie.
Gospodarz Ignacy Kawczyński w Proboszczewicach został mianowany na wójta gminy Luźmierz.
Łódź dnia 16 marca 1916.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Polleji v. Oppen.

Obwieszczenie.
Miejscowa Cesarsko-Niemiecka kasa policyjna, Spacerowa № 14 I przyjmuje zapisy na 4-ą niemiecką pożyczkę państwową. Cena pożyczki wynosi: za 4 1 pół proc. asygnacje skarbowe po 95 mk. 5 proc. pożyczkę państwową przy żądaniu sztuk 98,50. 5 proc. pożyczkę państwową przy wniesieniu do księgi długów państwowych po 98,30.

Szczegółowe warunki zapisów na pożyczkę są do przejrzania w kasie policyjnej. Zapisywać się jednakże można na każdą sumę dzielącą się przez 1000. Zapisujący się mogą, począwszy od 31 marca r. b., w każdym czasie wpłacać przydzielone im sumy całkowite.

Obowiązani oni są zapłacić: 30 proc. od przydzielonej im sumy najpóźniej dnia 18.4. rb. 20 proc. od przydzielonej im sumy najpóźniej dnia 24.5. rb. 25 proc. od przydzielonej im sumy najpóźniej dnia 23.6. rb. 25 proc. od przydzielonej im sumy najpóźniej dnia 20.7. rb. Również zapisy do 1000 marek nie potrzebują być do 1-go terminu wpłat wniesione całkowicie.
Łódź, dnia 5 marca 1916 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Polleji v. Oppen.

Utiary.
Z okazji zaślubin panny Wandy Wagnerówny z panem Antonim Suske, zamiast kwiatów ofiaruje na rzecz taniej kuchni techników 150 B. K.

Kurs rubla.
Łódź, 29 marca, 1916 r.
Na giełdzie berlińskiej płacono w sobotę za 100 rb. Mk. 175.— (co odpowiada rb. 57,14 za 100 marek).

Poszukuje się:

10,000 Robotników i Robotnic

(fachowców i niewykwalifikowanych) do **przemysłu żelaznego i węglowego** jak również do **gospodarstwa wiejskiego**.

Podróż darmo z miejsca zamieszkania aż na miejsce pracy. Wysoka płaca i dobre warunki pracy.

Zgłoszenia codziennie przyjmują Centrale Robotnicze:

1) W Pabjanicach, ul. św. Rocha 23	4) W Zduńskiej Woli, ul. Łaska 287
2) W Zgierzu, Nowy Rynek. — —	5) W Ozorkowie, (na powiat Łęczycki) Rynek dom Lerke.
3) W Łasku, w gmachu magistratu	

Szkola kroju i szycia

oraz wszelkich robót ręcznych, haftu białego i kolorowego, nauka kroju i szycia bielizny

Apolonji KOPYDŁOWSKIEJ Piotrkowska 154

Od d. 1 i 15 lutego rozpoczyna się trzymiesięczny i półroczny kurs nauki kroju i szycia i robót ręcznych za opłatą 2-ech rubli miesięcznie. Po skończonym kursie uczenie otrzymują **patenty**.
Zapis uczenie codziennie od 10 do 2 pop
Sprzedaż fasonów papierowych.

Rutynowana nauczycielka

przypasabia prędko i celajęco do niższych klas. Wycza analiabetów w krótkim czasie języka polskiego niemieckiego i rachunków. CENY NIZKIE. Benedykta 14, m. 28. 5235-

Doktor B. Knichowiecki

ordynator szpitala Anny Marij.
Choroby dzieci.
Ulica Przejazd Nr. 6.
do 9-6) rano i 6—7 pop. w niedziele i święta od 10—11 rano. 5301—15

Barzo ważne!

Kupuję stare sztuczne zęby, cale i połamane. Ul. Nowo-Ceglana 10 m. 18, przyjmuję od 10—6 po poł. 73—8

Ludwik Tambowski, Brzezińska 56, przyjmuje roboty, sztyldowe pokojowe, ta icerskie, pozłotnicze i religijne wykonywa artystycznie po cenach nader przystępnych i prosi o nadesłanie jakiegokolwiek roboty

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Klifjentele, że moje **cyklodromy** Mikołajewska № 30. i Pańska № 10, zostały z dniem 15 marca 1916 roku otwarte.
Z poważaniem
M. Konkowski.

MYDŁO

dobre do prania i użytku domowego bardzo tanio. Piotrkowska № 145 m. 34. 89—3

W wtorek d. 21 i środę d. 22 b. m. o godz. 6-ej po poł. odbędzie się we własnym lokalu Zawadzka 5, Roczne Ogólne Zebranie Członków Klubu Rzemieślniczego, na które wszystkich członków zaprasza Zarząd.

Specjalne zaproszenia nie będą wysyłane.

S. + p. Hermann Demrich

po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 62, zasnął w Bogu dn. 19 marca 1916 r. o godzinie 5 rano. Pogrzeb drogiem nam zwlok odbędzie się we wtorek dnia 21 marca o godzinie 5 i pół po południu z domu żałoby przy ul. Ogrodowej № 26. Na stary ementarz ewangelicki. Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

Stroskana Rodzina.

Drzewa Owocowe i OZDOBNE w najlepszych gatunkach, poleca: **Zakład Ogrodniczy,** St. Dymkowskiego, ul. Brzezińska, № 101 w Łodzi.

A. Akerbeg konsultent prawny Zielona № 3.

Wielki wybór resztek na kostjmy biuzki i suknie z fabryki **Ako. Tow. M. Silberstajn** oraz innych. Również białe towary, gotowa bielizna, **hafty kaliskie i szwajcarskie**, firanki, stury, chustki wełniane, pończochy i t. d. najtaniej nabyć można, ulica **Andrzeja 44, front, parter.**

Lekarz Dentysta S. GORDIN Konstantynowska 16.
Leczenie plombowanie i usunięcie zębów bez bólu. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez na złocie i kauczuku. Przyjm. codz. od 10—11 3—8

Plan budowlany po drodze przez ul. Piotrkowską, Benedykta i Spacerową, został zagubiony. Uprasza się odnalazcę za wynagrodzeniem oddać takowy właścicielowi domu przy ul. Widzewskiej № 104. 98—3

Ogłoszenia drobne

ALIAIAIA! Meble najtaniej nowe i używane w dużym wyborze poleca magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116, I piętro front.

Wzięć wagę decymalną używaną do 10 pudów, tamże do wynajęcia zaraz **warsztat stelmachy** z mieszkaniami przy **Kuźni**. Stara Zawadzka № 65, u zospo arza. 3

Wskazywane tanio do sprzedania meble, drobnostki i sprzęty gospodarskie. Zawadzka 15 m. 18 od 3—6 popołudniu. 112—4

Pierwsza Chrześcijańska Sortownia poleca tanio garderobę używaną, **pracownia krawiecka** wykonywa obstalunki przeróbki i reparacje, czyszczenie, pranie, prasowanie, kupuje również używaną garderobę. I Wojciechowski i S-ka, Główna № 32 8402—15

potrzebna zdolna chemiezarka. Ul. Widzewska 49 pralnia „Matylda”
Zaginiony paszport niemiecki wydany w Łodzi, na imię Stanisławy Górskiej.